

Blog No: 24
05.08.2014

Ya İşgal Altındaki Azerbaycan Toprakları?

06.08.2014

Prof.Dr. Alaeddin Yalçınkaya

Dünyanın gözünün Gazze üzerinde olması, buradaki katliamın bir an önce durmasına vesile olabilir. Bununla beraber ince bir medya taktiği ile kamuoyu, sivil ve çocuk ölümleri dahil İsrailin her türlü cinayetlerini kanıksama düzeyine getirilmektedir. Zaten başta ABD olmak üzere batılı yetkililer İsrailden bu işi usulüne uygun halletmelerini istiyor. Her fırsatta İsrailin haklı olduğu, İsrailin desteklendiği mesajı iletiliyor.

Gazze saldırıları ile aynı günlerde Iraktaki Türkmenler planlı, programlı bir şekilde kendi yurtları Kerkük ve çevresinden uzaklaştırılıp güney bölgelere sürülüyor. Bu esnada yine planlı bir katliam gerçekleştiriliyor. Türkiye çevresindeki Türk kökenli halkların düzenli bir şekilde zayıflatılması, azaltılması, hatta katliama tabi tutulması karşısında ne Türkiyeden ne de uluslararası camiadan etkili bir ses çıkmamaktadır. Iraktaki Türkmen nüfusun maruz kaldığı bu uygulamalar konusunda muhalefetin cılız da olsa tepkileri gündeme geldi, ancak dünya kamuoyu ve uluslararası kuruluşlar açısından ciddi bir yankı görülmedi.

Etnik nüfus mühendisliği Türkmenler dışında birçok bölgenin öncelikli konusudur.

Belirtmek gerekir ki İsrailin Gazzedeki katliamı uzun vadede Filistinlileri milli davada daha bilinçli hale getirecek ve nüfusunun artmasına yol açacaktır. Esasen bu yolda dikkat çeken başarı elde edilmiştir. Çünkü bu halk, nüfus artışını Filistin davasının başta gelen desteklerinden kabul ediyor. Aslında Yahudi liderler ve din adamları da Yahudi nüfusunun artışını, ailelerin daha fazla çocuk yapmalarını en kutsal ve milli görevlerden kabul ediyor ve ortaya büyük ödüller koyuyor. Bununla beraber gittikçe rahat ve rehavete alışan Yahudi ailelerin ortalama sahip oldukları çocuk Filistinlilerin yarısı civarında. Bu yüzden nüfus makası Yahudiler aleyhine gittikçe açılmakta ve bu durum yöneticileri endişeye sevk etmektedir. Son cinayetler de bu endişenin yol açtığı bunalım politikasıdır.

Benzer şekilde Doğu Türkistanda Çin yönetimi bölgenin Türk vasfını silmek için uzun vadeli ve geniş çaplı projeler uygulamaktadır. Bölgedeki genç Türk nüfusu işsizlik gerekçesiyle Çinin muhtelif şehirlerine sevk edilmektedir. Aynı yönetim Çinden her gün vagonlar dolusu insanı Doğu Türkistan şehirlerine taşımakta, önceden hazırlanan konutlara yerleştirmektedir. Dışarıdan gelen Çinliler bölgenin eğitim, yönetim, asayiş ve diğer üretim kollarındaki kadrolara öncelikli olarak yerleştirilmektedir. Buna karşı en ufak tepki şiddetle bastırılmakta, zaman zaman toplu idam haberleri sızabilmektedir. Bu konu da Türkiye dahil dünya kamuoyunun veya uluslararası örgütlerin gündemine dahi girememektedir. Son günlerde Urumçiye gidip gitmeme polemiği bu istikamette bir anlam taşımamaktadır.

Bu çerçevede Azerbaycanın işgal altındaki bölgesinden gelen haberler karmaşık değerlendirmelere yol açmaktadır. Bakü yönetiminin Yukarı Karabağda Ermeni iddialarına karşı çıkmasıyla başlayan savaşta Azerbaycan topraklarının beşte biri işgal edilmiştir. Rusyanın desteği ile 20 yılı aşkın süredir devam eden bu işgal, aslında haçlı zihniyeti ile batı desteklemektedir. Havanda su dövmeden başka bir fonksiyonu olmayan Minsk Süreci, Ermenistan işgalini zamanaşımı sürecine taşımaktadır. ABD, AB ve Rusyanın aynı politika üzerinde uzlaştıkları ender alanlardan biridir, Ermenistan işgali. Bu yüzden son gelişmeler hem ABD hem de Rusya tarafından endişeyle karşılanmakta olup bir an önce ölü Minsk sürecinin devamı istenmiştir.

Son bir haftadır Azerbaycan-Ermenistan hattında ateşkes ihlalleri yaşanmaktadır. Öncelikle bunun anlamını tarif etmemiz gerek. 1993te savaş devam ederken Ermenistan, Rusyanın da desteği ile Azerbaycan topraklarını işgal etti ve devreye uluslararası aktörler girdi. Ateşkes üzerinde anlaşılarak Minskte barış süreci görüşmeleri başladı. O gün bugün görüşmeler devam ediyor. Son günlerde ise Azerbaycan tarafı Ermenistanın, Ermenistan ise Azerbaycanın ateşkesi defalarca ihlal ettiğini söylüyor. 3 Ağustos itibariyle çatışmalardaki ölü sayısı da oldukça tartışmalı. Ermenistan 20 askerinin öldüğünü söylerken Azerbaycan 50den fazla Ermeni askeri öldürdüğünü ileri sürmektedir. Azerbaycanın kendi kaybı ise 15 olarak açıklandı.

Sınır hattında çatışmalar devam ederken Rus Dışişleri Bakanlığı bu gerilimin kabul edilemez olduğunu açıkladı. Minsk sürecinin eşbaşkanlarından olarak Rusya çeyrek asrı

bulan diplomatik uyutmayı tercih etmektedir. Aynı şekilde diğer eşbaşkan ABD Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada şiddetin tırmanmasından duyulan kaygı dile getirilmiş, askeri hareketin çözüm olamayacağı eklenmiştir. Halbuki geçen sürede diplomasinin çözüm olmadığı yolunda ABD desteği hiç eksik olmamıştır. Belirtmek gerekir ki Ermenistanın işgal ettiği yerleri boşaltması konusunda BM Güvenlik Konseyi kararları da bulunmaktadır. Ancak bu kararların uygulanması yolunda Türkiye dahil diğer güçlerin ciddi bir girişimi de bilinmemektedir. Halbuki benzer olaylarda mesela Irak Kuveyti işgal ettiğinde BM kararına dayanarak ABD derhal harekete geçmişti.

Bir ırkı üstün tutan politikalar ne kadar yanlışsa bir ırka karşı zulüm veya katliamı görmezlikten gelmek de o kadar hatalıdır. Özellikle Türk kökenli halklara yapılan zulmü ve haksızlığı öncelikle Türk siyasetinin ve yöneticilerinin gündeme getirmesi, uluslararası alanda gerekli teşebbüslerde bulunması gerekmektedir. Gazzede işlenen cinayet ve katliamların her fırsatta gündeme getirilmesi elbette gerekmektedir. Mesela ABD yönetimi bu konuda İsraili desteklediği halde bu ülkede kamuoyunu etkileyen önemli sanat, siyaset ve medya mensupları Filistinlilere sahip çıkmaktadır. Fakat Türk kökenli halklar coğrafyasında Türk ırkından gelenlere karşı yapılan zulüm, soykırım, haksızlık ve nüfus mühendisliğine karşı Türkiyeden dahi ciddi bir ses çıkmamaktadır. Bu bağlamda Azerbaycan-Ermenistan hattında yaşanan çatışmaları, Ermenistan işgalinin zamanaşımına uğramaması açısından olumlu bulmaktayım.

Prof.Dr. Alaeddin Yalçınkaya
Marmara Üniversitesi,
Uluslararası İlişkiler Bölümü
90 0532 202 0663
Marmara University
Department of International Relations

About the author:

To cite this article: Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA. 2026. "YA İŞGAL ALTINDAKİ AZERBAYCAN TOPRAKLARI?." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2014 / 24. August 05. Accessed November 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/YA-ISGAL-ALTINDAKI-AZERBAYCAN-TOPRAKLARI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır